

Fakebusters

En el món de l'art els anomenen *fakebusters*, són els especialistes a desemmascarar obres falses. N'hi ha pocs, funcionen com una petita família i la majoria estan al servei dels grans museus o institucions artístiques. Tenen la mentalitat dels detectius, la sensibilitat dels perits madurs i els coneixements dels erudits amb anys d'experiència en cada camp de l'art. Es pronuncien poc, però quan ho fan, la seva paraula va a missa. Ara, en el món del periodisme també han aparegut els *fakebusters*.

Adam L. Penenberg, és un periodista del servei *online* de la revista americana *Forbes* amb moltes qualitats, però especialment amb un bon nas. Dies enrere, després de llegir l'últim reportatge publicat en la revista *The New Republic* pel seu redactor en cap, Stephen Glass, una de les noves estrelles del periodisme escrit americà, no es va quedar gens tranquil. Glass va escriure una espectacular història titulada "El paradís dels Hackers" on explicava que Ian Restil, un pirata informàtic de quinze anys, havia aconseguit penetrar a través d'Internet en el sistema de l'empresa Jukt Micronics, havia obtingut el salari de tots els empleats i els havia fet aparèixer en la mateixa pàgina web d'aquesta important companyia de software de

Califòrnia, acompanyats d'un grapat de fotos porno i encapçalats per la inscripció "el noi biònic dolent ha estat aquí, estimada". Per evitar l'escàndol, Jukt Micronics va contractar immediatament Ian Restil i li va encarregar de veïllar per la seguretat de la seva xarxa d'ordinadors.

Segons Stephen Glass, el jove pirata informàtic havia demanat diners, revistes porno i un automòbil esportiu a l'empresa que va ser víctima de les seves "habilitats" informàtiques i afirmava, també, que aquesta mena d'acords entre *hackers* i empreses-víctima eren freqüents a l'estat de Nevada, on, fins i tot les autoritats estaven tan desesperades que havien iniciat una campanya de propaganda radiofònica amb anuncis com el que deia: "Vol contractar un pispa per mirar el calaix dels diners? Per favor, no negoci amb *hackers*".

"Stephen Glass va escriure una bona història —explica

Adam L. Penenberg, de *Forbes*—. Potser masa bona i tot. Hi havia un excés de detalls de color, i això no em quadrava gens. Després de tot, la nostra especialitat són els temes de tecnologia i Internet. Vam centrar les investigacions en la història de Glass i només un dia després ja teníem les primeres proves que hi havia alguna cosa podrida en el reportatge".

El reporter de *Forbes* va descobrir que, en realitat, el pirata no existia i que Jukt Micronics només era producte de la imaginació de Glass, qui, per maquillar millor la seva ensarronada, va crear un web d'aquesta empresa a America Online i utilitzava un contestador telefònic també fals. Així que la investigació va ser publicada, Stephen Glass va ser despatxat de *The New Republic* que, a més, ha iniciat la revisió de més de quaranta reportatges exclusius publicats per Glass a les seves pàgines i que també podrien resultar inventats. Tots tenien un toc d'espectacularitat. En un d'aquests es contava un seminari polític de joves conservadors que va acabar en una orgia de mariahuana i sexe. En un altre es feia referència a una convenció nacional de col·leccionistes d'extravagàncies on havien estat molt cotitzats uns "preservatius Monica Lewinsky"... "Històries interessants, però cap d'elles certa", diuen els redactors de

Forbes, que van destapar tota l'enganyifa periodística.

Stephen Glass, de vint-i-cinc anys, va estudiar a la Universitat de Pennsilvania i va començar a treballar en el diari del campus, anomenat *The Daily Pennsylvanian*, on va arribar a ser redactor en cap. Després, la seva ascensió professional semblava imparable i els seus reportatges de primera pàgina van començar a ser publicats a les millors revistes, com ara *Rolling Stone*, *George* i *Harper's*. Just abans de destapar-se les seves falsetats, va aconseguir vendre un text al *New York Times*. Tots aquets mitjans, ara, s'estiren dels cabells i miren de verificar l'autenticitat del seu material com a bojos. "Sincerament, s'ha acabat l'època en què es podia creure tot el que estava escrit en els diaris", ironitzen els reporters *online* de *Forbes*. ■

XAVIER VINADER

"Ara, en el món del periodisme han aparegut els 'fakebusters', professionals que es dediquen a treure a la llum històries falses, com la de la nova estrella del periodisme Stephen Glass."